

Lärohandledning:

Antisemitismens historia

Judehat genom tiderna

Författad av Jenny Karlsson

Artikelnummer: KU48818

Ämnen: Historia, Religion, Samhällskunskap

Målgrupp: Grundskola åk 7-9

Speltid: 15 min

Produktionsår: 2018

B&P
DIGITAL MEDIA
DISTRIBUTION AB

SYNOPSIS:

En film som börjar med de förföljelser som förekom redan på Jesu tid och som sedan, på ett pedagogiskt sätt, fortsätter att skildra judehatet genom vår historia fram till dagens situation där nynazismen breder ut sig. Judar hängs ut på YouTube och i andra sociala medier med namn och bild. Synagogor sätts i brand. Hatet växer mot judar som folkgrupp och förminskningen, eller rent av förnekelsen, av Förintelsen får allt starkare fäste. Tillsammans med professor Ulf Zander följer vi de händelser som präglar vår historia och som visar hur antisemitismen fungerar. Vad vi också kan lära oss av historien är att när antisemitismen får fritt spelrum då blir konsekvenserna förödande. Det är därför dags att antisemitismen en gång för alla förpassas till historien.

INNEHÅLL:

Syfte och centralt innehåll

- Det syfte och centrala innehållet från LGR 11 matchar filmen.

Kunskapskrav

- De kunskapskrav du kan jobba mot med utgångspunkt i filmen.

Frågebanken

- Olika typer av frågor att jobba med i helklass, i grupp eller individuellt.

Övningsbanken

- Länkar och övningar som hjälper dig att jobba vidare med filmens innehåll.

Utdrag ur: Syfte i ämnet Historia:

Undervisningen i ämnet historia ska syfta till att eleverna utvecklar såväl kunskaper om historiska sammanhang, som sin historiska bildning och sitt historiemedvetande. Detta innebär en insikt om att det förflutna präglar vår syn på nutiden och därmed uppfattningen om framtiden. Undervisningen ska ge eleverna förutsättningar att utveckla kunskaper om historiska förhållanden, historiska begrepp och metoder och om hur historia kan användas för olika syften.

Undervisningen ska ge eleverna förutsättningar att tillägna sig en historisk referensram och en fördjupad förståelse för nutiden.

Undervisningen ska stimulera elevernas nyfikenhet på historia och bidra till att de utvecklar kunskaper om hur vi kan veta något om det förflutna genom historiska källmaterial och möten med platser och människors berättelser.

Utdrag ur: Syfte i ämnet Religion:

Undervisningen ska allsidigt belysa vilken roll religioner kan spela i samhället, både i fredssträvanden och konflikter, för att främja social sammanhållning och som orsak till segregation.

Eleverna ska ges förutsättningar att utveckla sin förmåga att analysera hur religioner påverkar och påverkas av förhållanden och skeenden i samhället.

Centralt innehåll som kan kopplas till filmen:

Historia, åk 7-9:

- De båda världskrigen, deras orsaker och följder. Förtryck, folkfördrivningar och folkmord, förintelsen och Gulag.
- Historiska berättelser från skilda delar av världen med skildringar av människans upplevelser av förtryck.
- Hur historia kan användas för att förstå hur den tid som människor lever i påverkar deras villkor och värderingar.

Religion, åk 7-9:

- Huvuddragen i världsreligionernas historia.
- Sambandet mellan samhälle och religion i olika tider och på olika platser.

Samhällskunskap, åk 7-9:

- Integration och segregation i samhället.
- Aktuella samhällsfrågor i Sverige och världen.

Kunskapskrav som kan kopplas till innehållet:

Historia, åk 9:

Eleven har grundläggande kunskaper om historiska förhållanden, skeenden och gestalter under olika tidsperioder. Eleven visar det genom att föra enkla och till viss del underbyggda resonemang om orsaker till och konsekvenser av samhällsförändringar och människors levnadsvillkor och handlingar samt om Förintelsen och andra folkmord.

Samhällskunskap, åk 9:

Eleven värderar och uttrycker ståndpunkter i några samhällsfrågor med enkla resonemang och till viss del underbyggda argument och kan då i viss utsträckning växla mellan olika perspektiv.

Frågebanken

Frågor till filmen. Använd i helklass efter filmen, gör som gruppuppgift eller individuellt.

- Vad hände med pojken Simon i norra Italien 1435?
- Vad trodde man hade hänt honom?
- Vilka fick skulden och vad hände med dem?
- Vem var Moses?
- Varför blev det sämre för judarna efter Jesus korsfästelse?
- Vilka var det som tyckte illa om den kristna kyrkan?
- Varför hade kristendomen svårt att få spridning i det romerska riket?
- Vilka var det som hade gjort uppror mot romarna?
- Vem var Pontius Pilatus?
- Hur löste romarna problemet med att kristendomen fick dålig spridning?
- Vad påstod kyrkans företrädare om judarna?
- Varför protesterade de kristna när Karl den store kröntes till romersk kejsare?
- Varför gav Karl den store judarna rätt att utöva sin religion och göra affärer?
- Varför fick många judar så stora finansiella resurser?
- Vad menas med att låna ut pengar mot ränta?
- Vad uppstod det för rykte om judarna vid den här tiden?
- Vad spreds det för rykte om judarna under korstågstiden?
- Vad blev judarna då tvingade att bära för något?
- När kom de första judarna till Sverige?
- Vad är judesuggan?
- När Martin Luther gjorde uppror mot kyrkan, vad ville han då att judarna skulle göra?
- Vad skrev Martin Luther i boken Om judarna och deras lögnar?
- Vad heter judarnas språk?
- Varför tror du man brände just böcker?
- Vilken stor, farlig sjukdom fick judarna skulden för under 1300-talet?
- Vad gjorde man med judarna i Venedig på 1500-talet?
- Under 1700- och 1800-talet blev det något bättre för judarna. Vad hände?
- Varför tror du man börjar argumentera för att judarna ska få ett eget land?
- Vad kallas den argumentationen? Varför kallas den just så?
- Vad menas med rasläran?
- Vad ansåg forskarna om judarna?
- Vad ansåg nazisterna om judarna?
- Vad hände med judarna under andra världskriget?
- Vad menas med förintelsen?
- Hur många judar dog under andra världskriget?
- Vad hände 1948?
- Varför blev det mycket konflikter i och med bildandet av Israel?
- Hur har antisemitismen visat sig i Sverige under 2010-talet?

Övningsbanken

Innan filmen:

- Fråga om eleverna hört talas om begreppet antisemitism och i vilka sammanhang? Diskutera vad begreppet betyder. **Antisemitism Levande Historia**

Efter filmen :

Grupper och grupptillhörighet.

En grupptillhörighet påverkar ofta hur man ser på sig själv och på andra. Vilka olika sätt kan vi gruppera oss på, stora som små (flickor, pojkar, klassen, laget, familjen och så vidare)? Vilka olika slags grupper kan ni komma på tillsammans? Gör en lista. Finns det fördomar om de olika grupperna ni listat? Vilka? Skriv ned dem och prata om varför de anses vara fördomar.

Varför är det så svårt ibland att bli av med rykten och fördomar? Hur kan vi tänka för att inte fastna i våra egna fördomar? Hur kan man göra för att inte dras med i och tro på rykten om andra?

Attack mot synagoga

I december 2017 attackerades en synagoga i Göteborg med brandbomber. Diskutera artiklarna. Varför får judar fortfarande utstå så mycket hat från omvärlden? Hur påverkar vår historia nutiden? Varför är det viktigt att känna till vår historia?

Svenska Dagbladet
Expressen
Aftonbladet

Vad berättar bilden?

Levande historia

En bildanalyshandledning med fotografiska källor till förintelsen och folkmordet på judar i Europa.

Mer om

SO-rummet Sionismen
SO-rummet Israel och Palestinas historia
Staten Israel bildas
SO-rummet Förenklat om Palestinakonflikten